

PEDESET I ^ETI RI GODI NI PLODNA RABOTA NA SPI SANI ETO TUTUN/TOBACCO

K. Filiposki

JNU Instituti za tutun-Priilep

Godinava se navr{uvaat 54 godini od objavuvaweto na prvi ot broj na spisanieto "TUTUN/TOBACCO" i 80 godini od postoweto na nau-nata sl`ba potutunot. Po toj povod, sakame da se potsetime na dolgata istorija na spisanieto "TUTUN/TOBACCO" i negovoto znaewe za razvojot na tutunskoto stopanstvo vo Makedonija i po{iroko, na prostorot od porane{ na Jugoslaviija. Prvi ot broj na spisanieto "TUTUN/TOBACCO" se rodi vo januari 1951 godina, pod imeto "TUTUN" - "DUVAN", po inicijativana nau-ni ot kadar od Instituti za tutun.

Vo ovoj momente prilika da potsetime deka vo toa vreme tutunoproizvodstvoto vo Jugoslaviija ima{e silen horizontalen i vertikal en porast. Ogromen del od tutunoproizvoditelite go nema potrebnoto iskustvo i tradicija, a vo proizvodstvoto na tutun bea vkl`eni i zemjodelski povr{inilicite dotoga{ne sl`el e za ta namenana. Od vremenana biv{a Jugoslaviija, vo tutunoproizvodstvoto, kako i vo drugi te oblasti na -ove-ki te dejnosti, be{e nasledena cel osna primiti vnost. Nau-nata misla i nejzinite soznanija bea nedostapni ne samo za neposrednite proizvoditelituku i za rakovodni ot kadar od instruktivnata sl`ba od preprijatijata za proizvodstvo i obrabotka na tutun. Postoe-ki ot kadar vo tutunoproizvodstvoto nezadovolva{eni tu po brojni tu potstruna podgotovka. ^etirite zavr{eni generacii maturanti od Srednoto tutunsko uililicite nemo`eada najdatstrunali i literatura za dopolnuvawena svoite teoretski i zacvrstuvawena praktinilicite soznanija od oblastana tutunot.

Vo takvi uslovi neophodna be{e pojavawena strunoto spisanie "TUTUN" - "DUVAN". Osnovna zadawena na spisanieto e usovr{uvawena kadarot i unapreduvawena

tutunskoto stopanstvo koe bi gi aktiviral o site strunilicite preku vakov vid na publikuvawena rezultate od nau-no-istra`uwa-ka rabota i na iskustvoto od{irokata praksa za da se obezbedi tolku potrebната strunapomocna neposrednite proizvoditelitana tutunskoto stopanstvo vosite negovi segmenti od proizvodstvoto, obrabotkata i fabriacijata. Treba da se akcentiradekawa nau-nospisane gi popularizirapribivkite i rezultate od nau-no-istra`uwa-karabota potutunot kaj nas, gi iznesuvaiskustvata i postignuvawawena operativawena pri kaziod praktinilicite nau-nipostignuvawena od oblastana tutunot vo stranstvo, i na stranicitena spisanietogi aktivirasite strunilicite voborbata za unapreduvawena tutunskoto stopanstvo.

Prvi ot broj na spisanieto "TUTUN" - "DUVAN" izleze vo januari 1951 gosdi na kako mese-nospisane. Prvite sedum broevi izlegoapod ova ime, dodeka poslednite tri broja od 1951 izlegoapod imeto TUTUN - DUVAN - TOUTOUN. Od 1952 do 1961 godina spisanieto izleguva{e kako "TUTUN - LE TABAC" i "DUVAN - LE TABAC", a od januari 1962 godina do denes izleguapod imeto "TUTUN/TOBACCO". Zna-i, ovagodina sme napo-etokot na pedeset i -etirigodilicite notoneprekinate izleguawena ova spisanie.

Vo svojata dolgogodilicite istorija, spisanietoposilana prililikite semenuval o i dinamikawena izleguawena. Ponal o da izleguwa kako mese-nospisane, no mnogu -esto izleguwa i kako dvomese-en broj. Poslednite desetinagodini izleguwa i kako trimese-enilicite estmese-en broj, a nekolku godinima izleguwanokako godilicite kvo eden broj. Votekot na izminatite pedeset i -etirigodini, otpe-atenise 289 broja so 18 191 stranica.

Vo ova pri l i ka }e nagl asi me deka spi sani eto "TUTUN/TOBACCO" do 1961 godi na i z l eguva } e dvojazi -no, na makedonski i na srpskohrvatski jazi k. Od 1962 godi na pa do denes spi sani eto i z l eguva na makedonski jazi k, so toa } to trudovi te na avtori te na porane } ni te jugosl ovenski republ i ki se pe-atat na jazi kot na koj se napi } ani , a oni e od ostanati te zemji se pe-atat prevedeni na makedonski i l i na angl i ski jazi k.

Vo tekot na svoeto i z l eguvawe spi sani to postojano se menuva } e i vo negovi te sodr` i ni se objavuvaa stat i koi treti raasekoga } aktuel ni probl emati ki od vremeto koe go opkru` uva } e , kako i stat i za vremeto koe doa } a. Spi sani eto stana poznato ne samo vo na } ata dr` ava tuku i po } i roko na Bal kanot - vo nego se objavuvaat stat i na avtori skoro od si te bal kanski dr` avi .

Spored Pravi l ni kot za i zdava-ka dejnost na l nsti tutot za tutun od 1980 godi na, za gl aven uredni k se nazna-uva di rektorot na l nsti tutot.

Spi sani to "TUTUN/TOBACCO" napol no go opravda svoeto postoeve kako na po-etokot na svojata pi onerska zada-a taka i denes, vo usl ovi na tranzici ja na tutunskoto stopanstvo.

Vo ova pri l i ka }e dademe kratki bi ografi i na uredni ci te na ova spi sani e. l sto taka, na krajot od ova jub i l eno pretstavuvawe }e ja prezenti rame "Uvodnata re-" na spi sani eto "TUTUN/TOBACCO" napi } ana vo negovi ot prv broj od 1951 godi na, kako i hronol ogi jata na formata i i meto na spi sani eto.

Нгопол оги ја на и зл егувавето на спи sani eto TUTUN/TOBACCO и negovi te uredni ci

Годи- на	Наслов на списанието	Излезени броеви	Страни	Уредници		
				Главен уредник	Одговорен уредник	Уредник
1951	Тутун-Дуван	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8-9,	250			инж. Христо Беака
1951	Тутун-Дуван - Toutoun	10,11-12	66			инж. Христо Беака
1952	Тутун-Дуван - Le Tabac	1, 2, 3, 4, 5, 6-7, 8-9,10, 11, 12	415	инж. Рудолф Горник	инж. Куне Георгиевски	
1953	Тутун-Дуван - Le Tabac	1, 2, 3, 4, 5, 6-7, 8-9,10, 11, 12	480	инж. Рудолф Горник	инж. Куне Георгиевски	
1954	Тутун-Дуван - Le Tabac	1, 2, 3, 4, 5, 6-7, 8-9,10, 11, 12	440	инж. Рудолф Горник	инж. Куне Георгиевски	
1955	Тутун-Дуван - Le Tabac	1, 2, 3, 4, 5-6, 7-8, 9,10, 11-12	394			инж. Куне Георгиевски
1956	Тутун-Дуван - Le Tabac	1, 2, 3, 4, 5-6, 7-8, 9,10-11, 12	431			инж. Куне Георгиевски
1957	Тутун-Дуван - Le Tabac	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7-8, 9-10, 11, 12	447			инж. Куне Георгиевски
1958	Тутун-Дуван - Le Tabac	1, 2,	88			инж. Куне Георгиевски
1958	Тутун-Дуван - Le Tabac	3, 4-5, 6-7, 8, 9-10, 11-12	252		инж. Методиј Татарчев	инж. Стоил Димитријев
1959	Тутун-Дуван - Le Tabac	1, 2, 3, 4, 5, 6-7, 8-9,10, 11-12	394		инж. Методиј Татарчев	инж. Стоил Димитријев
1960	Тутун-Дуван - Le Tabac	1, 2, 3, 4, 5, 6-7, 8-9, 10-11,12	391		инж. Методиј Татарчев	инж. Стоил Димитријев
1961	Тутун-Дуван - Le Tabac	1, 2, 3, 4, 5, 6-7, 8-9, 10, 11, 12	412		инж. Методиј Татарчев	инж. Стоил Димитријев
1962	Тутун - Tobacco	1, 2, 3, 4, 5, 6-7, 8-9, 10-11, 12	341			инж. Борис Тодоровски
1963	Тутун - Tobacco	1-2, 3-4, 5, 6-7, 8, 9-10,11-12	290			инж. Борис Тодоровски
1964	Тутун - Tobacco	1-2, 3-4, 5-6, 7-8, 9-10, 11-12	377		инж. Борис Тодоровски	
1965	Тутун - Tobacco	1-2, 3-4, 5-6, 7-8, 9-10, 11-12	357	Д-р Јосиф Мицковски	инж. Ѓорѓи Кузмановски	
1966	Тутун - Tobacco	1-2, 3-4, 5-6, 7-8, 9-10, 11-12	418	Д-р Јосиф Мицковски	инж. Ѓорѓи Кузмановски	
1967	Тутун - Tobacco	1-2, 3-4, 5-6, 7-8, 9-10, 11-12	364	Д-р Јосиф Мицковски	инж. Ѓорѓи Кузмановски	

Hronologija na izleguvaweto na spi sani eto TUTUN/TOBACCO
i negovi te uredni ci

Годи- на	Наслов на списанието	Излезени броеви	Стра- ни	Уредници	
				Главен уредник	Одговорен уредник
1968	Тутун - Tobacco	1-2, 3-4, 5-6, 7-8, 9-10, 11-12	414	д-р Јосиф Мицковски	инж. Ѓорѓи Кузмановски
1969	Тутун - Tobacco	1-2, 3-4, 5-6, 7-8, 9-10, 11-12	361	д-р Јосиф Мицковски	инж. Ѓорѓи Кузмановски
1970	Тутун - Tobacco	1-2, 3-4, 5-6, 7-8, 9-10, 11-12	410	д-р Јосиф Мицковски	инж. Ѓорѓи Кузмановски
1971	Тутун - Tobacco	1-2, 3-4, 5-6, 7-8, 9-10, 11-12	426	д-р Јосиф Мицковски	инж. Димче Чавкароски
1972	Тутун - Tobacco	1-2, 3-4, 5-6, 7-8, 9-10, 11-12	401	д-р Јосиф Мицковски	инж. Димче Чавкароски
1973	Тутун - Tobacco	1-12	237	д-р Јосиф Мицковски	д-р Борис Тодоровски
1974	Тутун - Tobacco	1-2, 3-4, 5-6, 7-8, 9-10, 11-12	415	д-р Јосиф Мицковски	д-р Борис Тодоровски
1975	Тутун - Tobacco	1-2, 3-4, 5-6, 7-8, 9-10, 11-12	453	д-р Јосиф Мицковски	д-р Борис Тодоровски
1976	Тутун - Tobacco	1-12	321	д-р Јосиф Мицковски	д-р Борис Тодоровски
1977	Тутун - Tobacco	1-2, 3-4, 5-6, 7-8, 9-10, 11-12	564	д-р Јосиф Мицковски	д-р Борис Тодоровски
1978	Тутун - Tobacco	1-12	215	д-р Јосиф Мицковски	д-р Борис Тодоровски
1979	Тутун - Tobacco	1-12	318	д-р Јосиф Мицковски	д-р Борис Тодоровски
1980	Тутун - Tobacco	1-2, 3-4, 5-6, 7-8, 9-10, 11-12	427	д-р Ѓоре Печијарески	инж. Димче Чавкароски
1981	Тутун - Tobacco	1-2, 3-4, 5-12	277	д-р Ѓоре Печијарески	инж. Димче Чавкароски
1982	Тутун - Tobacco	1-2, 3-4, 5-6, 7-8, 9-10, 11-12	412	д-р Ѓоре Печијарески	инж. Димче Чавкароски
1983	Тутун - Tobacco	1-2	238	д-р Ѓоре Печијарески	инж. Димче Чавкароски
1984	Тутун - Tobacco	1-2, 3-4, 5-6, 7-8, 9-10, 11-12	431	д-р Јован Најдоски	м-р Кирил филипоски
1985	Тутун - Tobacco	1-2, 3-4, 5-6, 7-8, 9-10, 11-12	411	д-р Трајче Лазароски	м-р Кирил филипоски
1986	Тутун/Tobacco	1-2, 3-4, 5-6, 7-8, 9-10, 11-12	429	д-р Трајче Лазароски	д-р Кирил Филипоски
1987	Тутун/Tobacco	1-2, 3-4, 5-6, 7-8, 9-10, 11-12	518	д-р Трајче Лазароски	д-р Кирил Филипоски
1988	Тутун/Tobacco	1-2, 3-4, 5-6, 7-8, 9-10, 11-12	397	м-р Томе Грабулоски	д-р Кирил Филипоски
1989	Тутун/Tobacco	1-2, 3-4, 5-12	246	м-р Томе Грабулоски	д-р Кирил Филипоски
1990	Тутун/Tobacco	1-6, 7-12	172	м-р Томе Грабулоски	д-р Кирил Филипоски
1991	Тутун/Tobacco	1-2, 3-4, 5-6, 7-8, 9-10, 11-12	408	м-р Томе Грабулоски	д-р Кирил Филипоски
1992	Тутун/Tobacco	1-6, 7-12	204	м-р Томе Грабулоски	д-р Кирил Филипоски
1993	Тутун/Tobacco	1-12	150	д-р Љупчо Попоски	д-р Кирил Филипоски
1994	Тутун/Tobacco	1-6, 7-12	178	д-р Љупчо Попоски	д-р Кирил Филипоски
1995	Тутун/Tobacco	1-6, 7-12	132	д-р Кирил Филипоски	д-р Јордан Трајкоски
1996	Тутун/Tobacco	1-6, 7-12	203	д-р Кирил Филипоски	д-р Јордан Трајкоски
1997	Тутун/Tobacco	1-6, 7-12	118	д-р Кирил Филипоски	д-р Јордан Трајкоски
1998	Тутун/Tobacco	1-6, 7-12	131	д-р Кирил Филипоски	д-р Јордан Трајкоски
1999	Тутун/Tobacco	1-6, 7-12	160	д-р Кирил Филипоски	д-р Јордан Трајкоски
2000	Тутун/Tobacco	1-3, 4-6, 7-8, 9-10, 11-12	305	д-р Кирил Филипоски	д-р Јордан Трајкоски
2001	Тутун/Tobacco	1-2, 3-4, 5-6, 7-8, 9-10, 11-12	365	д-р Кирил Филипоски	д-р Јордан Трајкоски
2002	Тутун/Tobacco	1-2, 3-4, 5-6, 7-8, 9-10, 11-12	352	д-р Кирил Филипоски	д-р Јордан Трајкоски
2003	Тутун/Tobacco	1-2, 3-4, 5-6, 7-8, 9-10, 11-12	385	д-р Кирил Филипоски	д-р Јордан Трајкоски

289 broja

18.191 strani ci

UREDNI CI NA SPI SANI ETO TUTUN/TOBACCO

in` . HRI STO MI HAJLO BEAKA

Nau-en sorabotni k
Uredni k na spi sani eto vo
1951 godi na

In` . HRI STO BEAKA e roden kon krajot na dekemvri 1912 godi na, vo potpel i ster-skoto sel o Trnovo, vo mnogu-leno i dobrostoe-ko semejstvo, kako zaedni ca na tatko mu i dvata negovi bra}a. Tatko mu bi l trgovec i dol gi godi ni pomi nal na pe-al ba vo stranstvo.

Vo 1916 godi na cel oto semejstvo e proterano i i nterni rano vo Bugari ja, vo gradot Sl i ven. Po zavr{ uvaweto na „-ta Svetska vojna, semejstvoto se nase l i l o vo Bi tol a.

Osnovno obrazovani e zavr{ uva vo Bi tol a, a i stovremeno f akul atati vno go posetuva i Francuskoto u-i l i i { te, pa taka f rancuski ot jazi k mu stana kako maj-i ni ot - vl a{ ki ot. Po tatko i majka e Vl av. Poradi i zvonrednoto poznavawe na f rancuski ot jazi k se zapi { a na poznati ot i edi nstven f rancuski l i cej na Bal kanot vo Bi tol a (Sredno gi mnazi sko u-i l i i { te). Francuski ot l i cej go zavr{ i so odl i -en uspeh, no zaradi propi si te mora{ e da i zu-i u{ te edna godi na vo Bi tol skata real na gi mnazi ja, so { to go veri f i ci ra srednoto obrazovani e.

Vo 1932 godi na se zapi { uva na Zemjodel ski ot f akul tet vo Zemun, po -i e zavr{ uvawe nekol ku godi ni raboti vo Srbi ja, kako agronom - speci jal i st za tutun.

Za vreme na „-ta Svetska vojna prvo raboti kako agronom vo bugarski ot grad Haskovo, a potoa e premesten vo Bi tol a, kako ovl asten zemjodel ski i nspektor. Rabotata ja preki nuva i zami nuva vo parti zani , kako of i cer na VII - ta Bi tol ska osl obodi tel na bri gada.

Po osl oboduvaweto raboti kako stru-en sorabotni k vo Pri l epski ot monopol , od kade { to po kratko vreme premi nuva vo l nsti tutot za tutun, kade be{ e nazna-en za di rektor od 1953 do 1956 godi na. Vo 1955 godi na e i spraten na ednogodi { na speci jal i zaci ja vo Franci ja. Vo l nsti tutot, kade i ma{ e zvawe nau-en sorabotni k, ostanuva do 1957 godi na, koga premi nuva vo Republ i -ki ot zavod za produkti vnost na trudot.

In` . Hri sto Beaka i sto taka be{ e nastavni k vo Sojuznoto sredno tutunsko u-i l i i { te, koe rabote{ e vo l nsti tutot za tutun od 1946 do 1953 godi na.

Toj e prvi ot uredni k na spi sani eto TUTUN/TOBACCO vo 1951 godi na. Pod negovo uredni { tvo se i zl ezeni si te broevi od taa godi na.

Rabotnata kari era ja zavr{ uva vo Republ i -ki ot zavod za produkti vnost na trudot, na rabotni zada-i od svojata speci jal nost- tutunoproj zvodstvoto.

Po-i na na 11.03. 1993 godi na vo Skopje, a pogreban e vo semejnata grobni ca vo Bi tol a.

Akademi k RUDOLF \URE GORNI K

Nau-en sovetni k
Gl aven uredni k na spi sani eto
od 1952 do 1954

Akad. R. Gornik e roden 1898 godi na vo Sremska Mi trovi ca. Maturi ral 1916 godi na vo real nata gi mnazi ja vo Osi ek. Od 1919 do 1923 godi na studi ral vo Praga, kade { to di pl omi ral vo 1923 godi na na Zemjodel ski ot f akul tet, potoa speci jal i zi ral od obl asta na sel ekci jata na raste ni jata. Vo 1924 godi na e nazna-en za rakovodi tel vo Opi tnata stani ca za tutun vo Pri l ep. Po osnovaweto na Opi tnata stani ca, stanuva nejzi n prv upravni k vo 1928 godi na. Potoa odi na speci jal i zaci ja vo Grci ja, kade { to gi posetuva i reoni te na tutunskoto proi zvodstvo (Makedoni ja, Traki ja, Tesal i ja) i se vra}a so mnogu semenski materi jal od tutun, { to }e mu posl u` i podocna za sel ekci ja.

Toj go osnova, organi zi ra i i zgradi l nsti tutot za tutun vo Pri l ep, kade { to ostana do 1939 godi na, koga e premesten vo Bel grad za na-al ni k na Dr` avni ot monopol na tutunot. Vo Bel grad ostanuva do vojната. Vedna{ po osl oboduvaweto, vo 1945 godi na, e unapreden vo vi { sovetni k, a vo 1946 godi na povtorno e nazna-en za di rektor na l nsti tutot za tutun vo Pri l ep. Vo Pri l ep ostanuva do 1954 godi na, koga e i zbran za di rektor na l nsti tutot za tutun vo Zagreb. Gi i ma dobi eno si te nau-ni zvawa, vkl u-i tel no i najvi sokoto (nau-en sovetni k). Bi l na studi ski prestoj vo SSSR i Franci ja vo 1947/48 godi na.

Odl i kuvane so Orden na trudot od „, i „, red. Za posti gawata vo obl asta na sel ekci jata na tutunot odl i kuvane so Orden zasl ugi za narod so zl aten venec, a po povod prosl avata na 40 godi ni od osnovaweto na l nsti tutot za tutun vo Pri l ep progl asene i za po-esen gra|ani n na Op{ ti nata Pri l ep. Bi l i zameni k-prateni k vo Narodnoto sobrani e vo Bel grad.

Na 14.05.1979 godi na e i zbran za akademi k na MANU, kako -l en nadvor od rabotni ot sostav.

Akad. R. Gornik i ma objaveno nad 60 nau-ni i stru-ni trudovi . Negovi ot nau-en opus e odraz na usl ovi te vo koi rabotel pred vojната i vo godi ni te neposredno po vojната, koga mo` nosti te za nau-na rabota bi l e ograni -eni . So sel ekci ona rabota akad. R. Gornik se zani maval vo Pri l ep od 1924 do 1939 i od 1946 do 1954 godi na, a potoa vo Zagreb . Pokraj sortata jaka JK 7-4/2, negovo del o se i novi te sorti { to gi narekol "pri l ep" ("P 10-3/2" i "P 12-2/1"). Pokraj ovie tri najva` ni sorti tutun, toj sozdal i drugi { to i maat pomal a rasprostranetost (H_2 , H_{10} , H_{11} , GCR_1 , GCR_2 , GV_3 , DV_3 i dr).

So krstosuvawe, vo Zagreb toj sozdava novi , otporni sorti od ti pot vi rxi ni ja: N_2 (i l i "Zagreb") i H_1 (i l i "Podravi na").

Po-i na na 19.02.1980 godi na vo Zagreb.

I n` . KUNE DI MI TAR GEORJI EVSKI

Nau-en sorabotnik
Odgovoren urednik na spisani eto
od 1952 do 1954 godina
Urednik na spisani eto
od 1955 do br. 2 od 1958 godina

I n` . Kune Georji evski e roden vo 31.08.1914 godina vo Debar, od majka Toni ca i tatko Di mi tar, kako vtorsin od devette deca. Osnovno uili i te zavr{eva vo Debar. Na inicijativana uili i tetose zapi{algi mnazi ja vo Kraguevac. Vo 1934 godina se zapi{eva na Zemjodelski ot fakultet vo Zemun i isti ot go zavr{eva vo 1939 godina.

Kako i n` . agronom najprvo se vrabotuva vo fabri kata za {e}er vo Bel grad (okol eden mesec), a od 12.12.1939 godina se vrabotuva vo Tutunskata stanica vo Skopje. Vo Institut za tutun vo Prilep se vrabotuva od 25.03.1940 godina kade ostanuva do 30.11.1942 godina. Potoa, kako stru-wake i spraten vo Okoliskoto agronomstvo vo Harmanli, Bugarija. kade ostanuva do 1943 godina, a potoa se vra}a vo Makedonija iodi vo partizani.

Vedna{ po osloboduvaweto, kako ve}e afirmi ran stru-wak, postaven e za di rektor na Fabrikata za tutun vo Skopje (1944 - 1945 god). Od 1945 godina do 1947 godina raboti kako {ef na Tutunskata stanica vo Skopje, a od 1947 do 1949 godina raboti vo Reonskata di rekcija za tutun vo Skopje. Od 1949 do 1957 godina raboti vo Institut za tutun vo Prilep, pri laboratorijata vo Skopje, a potoa raboti vo Dr`avni ot sekretarijat za stokov promet vo Bel grad do 1961 godina. Od 1961 godina do penzioniraweto raboti vo Makedonija Tabak - Skopje.

I n` . Kune Georji evski ima publi kuvani gol embroj nau-ni i stru-ni trudovi so koi se re{eni mnogubrojni probl emi odnata tutunska praktika. Za svojata stru-na, nau-nai organizatorska rabota, be{e odl ikuvan so Ukaz na Pretsedatel ot na SFRJ Josip Broz Tito so medal Zasl ugi za narod vo 1961 godina i so Orden za trud so zlaten venec vo 1965 godina.

I n` . Kune Georji evski bil postojan dopisnik za redakcijatata na mejunarodnoto spisani e WORLD TOBACCO za Jugosl avija. Vo tekot na svojata rabota prezentiral pove}e trudovi na razni kongresi i simpoziumi vo zemjata i stranstvo. Isto taka ima objaveno i pove}e posebni publikacii i knigi za proizvodstvo i poznavawe na tutunskata surovin a. Poslednata kniga za proizvodstvo na tutun ostana neobjavena, bi de}i smrttago i znenadi.

I n` . Kune Georji evski nenadejno po-ina na 18 januari 2003 godina vo Skopje. Negovata sopruga Katerina i vee povremeno vo Skopje i kaj }erkata Liljana vo Kru{evac.

in` . METODI PANOV TATAR^EV

Nau-en sorabtni k
Odgovoren uredni k na spi sani eto
od 1958 do 1961 godi na

I n` . Metodij Tatar-ëv e roden vo 1904 godi na vo Resen. Gi mnazi ja zavr{ i l vo 1926 godi na vo Mari bor, a Zemjodel ski f akul tet vo Praga vo 1938 godi na. Cel oto svoe sl u` buvawe go i ma provedeno vo tutunskata struka.

Vedna{ po osl oboduvaweto, kako af i rmi ran stru-wak postaven e za { ef na otsekot za kul tura i otkup na tutun vo di rekci jata na Dr` avni ot monopol vo Skopje, a pri f ormi raweto na Sojuznata gl avna uprava za tutun, toje nazna-en za { ef na otsekot po fermentaci ja.

Koga vo Pri l ep se osnova Srednoto tutunsko u-i l i { te pri l nsti tutot za tutun, toj be{ e eden od di rektori te. Nemu mu pri pa ja gol ema zasl uga za stru-noto i zdi gawe na poml adi ot stru-en kadar. Kako se stran pozna- na tutunot toj nesebi ~no go prenesuva{ e svoeto znaewe i i skustvo na i dni te tutunski stru-waci i sl u` e{ e kako ` i va enci kl opedi ja, kako za prakti ~ni te taka i za teoretski te probl emi po tutunot. Podocna dr` e{ e predavawa na Zemjodel sko-{ umarski ot f akul tet vo Skopje, po predmetot Prerabotka na tutunot.

I maj}i ogromna vol ja za natamo{ no navl eguvawe vo tajni te na tutunskata nauka, vo 1950/51 godi na speci jal i zi ra vo Hemi skasta l aboratori ja vo Zagreb. Tuka svoeto vreme go posvetuva na sovl aduvawe na nau-nata di sci pl i na hemi ja na tutunot, na koja podocna }e i posveti gol em broj nau-ni trudovi . Po zavr{ uvaweto na ova speci jal i zaci ja, zema najakti vno u-estvo vo organi zi raweto na Laboratori jata za tutun vo Skopje, koja ja rakovodi kako { ef se do nejzi noto presel uvawe vo Pri l ep.

Podocna, vo 1956 godi na, koga e postaven za di rektor na l nsti tutot za tutun vo Pri l ep, toj nastojuva da gi usovr{ i metodi te i pri donesuva dobi eni te rezul tati da i maat matemati ~ka preci znost. Toj e eden od tvorci te na na{ i ot trokl asen standard za mani pul aci ja i avtor na novi ot na-i n na proi zvodi tel ska mani pul aci ja i otkup na tutunot.

I n` . Metodij Tatar-ëv e odgovoren uredni k na spi sani eto TUTUN/TOBACCO od br. 3 vo 1958 godi na do krajot na 1961 godi na.

Toj e di rektor na l nsti tutot za tutun od 1956 do 1960 godi na. Vo l nsti tutot go i ma dobi eno zvaweto nau-en sorabotni k. l nsti tutot za tutun go napu{ ta vo 1956 godi na i se pref rla vo Tutunski ot kombi nat - Skopje.

I n` . Metodij Tatar-ëv e eden od prvi te i gl avni te organi zatori na nau-noi stra` uva-kata sl u` ba po tehnol ogi jata na tutunot vo na{ ata zemja. Publ i kuval gol em broj nau-ni i stru-ni trudovi so koi se re{ eni mnogubrojni probl emi od na{ ata tutunski prakti ka. Za svojata stru-na, nau-na i organi zatorska rabota i n` . Metodij Tatar-ëv be{ e odl i kuan so Orden na trudot so zl aten venec.

Nenadejno po-i na na 17 dekemvri 1968 godi na vo Skopje. Smrtta go zatekna kako rakovodi tel na proi zvodno-tehnol o{ ki ot sektor vo zdru` enata organi zaci ja "Jugotutun - Tutunski kombi nat " Skopje.

D-r BORI S VEQAN TODOROSKI

Nau-en sovetni k

Uredni k na spi sani eto od 1962 - 1964 i

Odgovoren uredni k od 1973 do 1979 god

D-r Bori s Todorovski e roden vo 1922 god. vo Bi tol a. Di pl omi ral na zemjodel sko-
{ umarski ot f akul tet na Uni verzi tetot - Bel grad, vo 1949 god. Po zavr{ uvaweto na
f akul tetot, vo 1950 god. raboti kako gl aven agronom vo Skopskata obl ast, a potoa vo
Mi nsi terstvoto za dr` avni nabavki - Uprava za zemjodel i e - Skopje. Od 1952 do 1954 godi na
raboti kako rakovodi tel vo Dr` avnata ergel a vo s. Gneoti no - Bi tol sko.

Vo 1954 godi na, po barawe na l nsti tutot za tutun - Pri l ep, e i zbran prvo za asi stent
vo Oddel eni eto za sel ekci ja, a potoa vo Oddel eni eto za za{ ti ta na tutunot, otsek
entomol ogi ja. Postdi pl omski studi i zavr{ i l so odl i -en uspeh vo 1958 god., na katedrata
za za{ ti ta na rasteni jata na Zemjodel ski ot f akul tet vo Zemun. Vo 1957 godi na u-estvuva
kako -l en na nau-na ekspedi ci ja vo Grci ja, koja{ to i ma{ e za zada-a da prou-i neko i vi dovi
od { tetnata entomof auna na razl i -ni kul turi .

Za nau-en sorabotni k e i zbran vo 1960 god. Doktor i ra na bel gradski ot Uni verzi tet
vo 1967 god., a vo 1972 godi na e i zbran za nau-en sovetni k.

D-r Bori s Todorovski so svojata pl odna rabota i ma dadeno pri dones i nadvor od
na{ ata zemja (NR Pol ska, Si ri ja i dr.) za i zveduvawe na eksper i menti , obu-uvawe na kadri ,
u-estvo vo me|unardni organi zaci i i sl .

D-r Bori s Todorovski go napu{ ti l nsti tutot za tutun vo 1979 godi na, koga premi na
za rakovodi tel na Bi ol o{ kata l aboratori ja vo "OHI S" Skopje.

So svojata pl odna rabota ostavi bogata ri zni ca na nau-ni i stru-ni soznani ja od
obl asta na koja rabote{ e, a koi i se dobro poznati na na{ ata i svetskata javnost.

D-r Bori s Todorovski dol go vreme so uspeh go ureduva{ e spi sani eto "TUTUN/
TOBACCO" kako uredni k od 1962 do 1964 godi na i odgovoren uredni k od 1973 do 1979 godi na.

Za negovata op{ testveno-pol i ti -ka nau-na i stru-na dejnost odl i kuan e so: Orden
na trudot so srebren venec vo 1969 god.; Orden za zasl ugi na narod so srebrena yvezda vo
1979 god. i Orden na trudot so zl aten venec vo 1973 godi na.

Nenajdejno po-i na na 05.09.1982 godi na vo Skopje. Smrt ta go zatekna kako rakovodi tel
na Bi ol o{ kata l aboratori ja na "OHI S".

D-r JOSI F STOJAN MIČKOVSKI
Nau-en sovetnik
Glaven urednik na spisanieto
1965-1979

Roden e vo s. Gol emo Crsko - Ki -evsko na 7.07.1925 godina. Osnovno obrazovani e i gi mnazi ja zavr{ uva vo Bi tola, a Zemjodel sko-{ umarski fakultet vo Skopje, 1950 godina. Po zavr{ uvaweto na Zemjodel ski ot fakultet raboti dve i pol godini vo Okol i ski ot zadru` en sojuz vo Ki -evo. Vo 1953 godina ja formira nau-nata sl` u` ba po Za{ ti ta na tutunot od bol esti i { tetnici vo In sti tutot za tutun vo Pri l ep. Vo 1954 godina e nazna-en za di rektor na In sti tutot za tutun vo Pri l ep, i taa funkcija vr{ i pove}e od 17 godini . Doktoriral na Zemjodel ski ot fakultet vo Zemun vo 1964 godina i po recenzi jata na cel okupnata nau-na akti vnost, vo 1970 godina mu se dodel uva najvi sokoto nau-no zvawe - nau-en sovetnik. Vo 1987 d-r Josi f Mičkovski se penzoni ra.

Svojata nau-na rabota ja posvetil na fi topatol o{ ki te probl emi { to se od gol emo zna-ewe za proi zvodstvoto na tutun vo na{ ata zemja. Vo ovoj peri od uspeal da objavi okolu 140 nau-ni i stru-ni trudovi , zna-ajni za naukata i prakti kata. U-estvuval na mnogobrojni me|unarodni kongresi , simpoziumi i konf erenci i vo Pari z, London, Vi ena, Ri m, Li sabon, Ati na, Hamburg, Montre, Varna i drugi .

Bl agodareni e na svojata pl odna nau-noi stra` uva-ka rabota steknal pri znani e i afi rmacija kako vo zemjata taka i vo stranstvo. Bil izbran dva pati za -l en na nau-nata komisi ja CORESTA (me|unarodna organizacija za prou-uvawena tutunot so sedi { te vo Pari z). Kako konsultant na Obedi neti te naci i FAO za tutun, od 1970 do 1983 povremeno prestojuva vo Al ` ir, Kongo - Brazavil , Mavri ci us i objavi l nekol ku zna-ajni trudovi vo koi se zaf a}a cel okupnata probl ematika za proi zvodstvo na tutun vo ovi e zemji . Istovremeno bil -l en na jugosl ovenskata komisi ja za sorabotka so Organizacijata na Obedi neti te naci i za i shrana i zemjodel stvo (FAO). Dol g peri od bil glaven urednik na spisanieto "TUTUN/TOBACCO" i bil pretsedatel na Dru{ tvoto za nauka i umetnost vo Pri l ep, vo 1982 godina.

Za posebni zasl ugi na pol eto na naukata za tutunot, dodel ena mu e nagradata "3-ti Noemvri " na grad Pri l ep, a isto taka dobi l i pogol embroj zlatni pl aketi . Odl i kuan e so Orden na trudot so zlaten venec i so Orden na trudot so crveno zname.

D-r Josi f Mičkovski kako penzioner ` i vee vo Pri l ep.

Ил. \OR\I NAUM KUZMANOVSKI

Nau-en sorabotnik
Odgovoren urednik na spisanieto
od 1965 do 1970 god

Roden e vo s. Labuni {ta, op{ti na Struga na 12.10.1931 godina. Osnovno u-ili i {te zavr{ili vo Prilep, a srednoto obrazovani e go oformil vo Bitola. Diplomiral na Zemjodelski ot fakultet vo Skopje vo 1956 godina. Po diplomiraweto se vrabotuva vo pretprijati eto za obrabotka i prerabotka na tutun "Borka Levata" vo Prilep, kako rakovoditel na proizvodstvo.

Vo 1959 godina ja formiral Pedolo{kata stanica vo Prilep i kako direktor ja rakovodel do 1962 godina. Od Pedolo{kata stanica se vrabotuva vo Tutunski ot Kombinat vo Prilep, kako -I en na investici onata grupa za izgradba na ve{ta-koto ezero i hidrositemot "Prilepsko pol e".

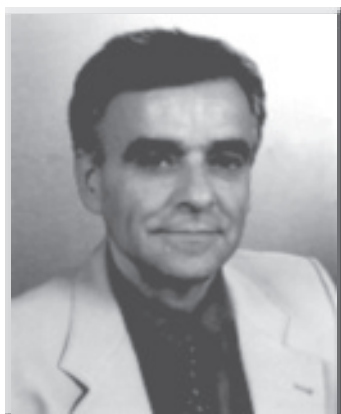
Od 1963 godina na preminuvana rabota vo Institutot za tutun vo Prilep, kako asistent vo oddelenieto za Agrotehnikana tutunot, kade go vodi oddelot za navodnuvane na tutunot. Od 1965 do 1970 godina e odgovoren urednik na spisanieto Tutun/Tobacco.

Vrzosnova na objavenite nau-ni i stru-ni trudovi vo 1967 godina go dobi I zveteto nau-en sorabotnik. Od dekmври 1969 godina se vrabotuva vo "Makedonija Tabak" - Skopje, kako vi{tutunski ekspert vo sektorot za izvoz na tutun vo zapadnite zemji, a potoa bil nazna-en i za glaven tutunski ekspert. Vrzosnova na poznavaweto na angliski otjaziki posebno pol o`eniot i spit za nadvore{no trgovsko rabotewe, il. \or|i Kuzmanovski bil nazna-en za Direktor na Sektorot za izvoz na tutun vo zapadnoevropskite zemji, SAD, Koreja, Japonija, Kina i dr.

Il. \or|i Kuzmanovski ima objaveno pogolem broj na nau-ni i stru-ni trudovi. So svoi trudovi ima u-estvuvano na mnogosimpozumi i kongresi od oblastana tutunot vo zemjavia stranstvo.

Od 1996 godina e Generalen direktor na novoformiranata firmasostranski kapi tal "SOKOMAK" A.D. - Skopje, kade ostanuva se do negovoto zamivuvaweto vo penzija vo 2001 god.

Il. \or|i Kuzmanovski kako penzioner `ive vo Skopje.

I n` . DI M^E BOCE ^AVKAROSKI

Nau-en sorabotni k
Odgovoren uredni k na spi sani eto
od 1971 do 1972 i
od 1980 do 1983 god.

Roden e vo s. Pl etvar na 8.12.1935 godi na.Osnovno u-ili i { te zavr{ ili vo s. Pl etvar, a srednoto obrazovani e go of ormi l vo Zemjodel skoto u-ili i { te vo Bi tol a. Di pl omi ral na Zemjodel ski ot f akul tet - Skopje, vo 1960 godi na i kako studen bi l demonstrator po predmetot Botani ka na ovoj f akul tet. Po di pl omi raweto, od 1961 do 1963 godi na raboti vo Tutunski ot Kombi nat - Pri l ep, kako tehno l og vo sezonska f ermentaci ja.

Od 15. april 1963 godi na e vraboten vo l nsti tutot za tutun - Pri l ep, kako asi stent vo Oddel eni eto za agrotehni ka i rakovodi tel na otsekot za mehani zaci ja. Vo 1967 godi na e pref r l en vo Oddel eni eto po sel ekci ja i semeproi zvodstvo i vo 1971 godi na e i zbran vo zvawe nau-en sorabotni k vo i stoto oddel eni e. Vo 1980 godi na za prv pat e i zbran vo zvawe stru-en sovetni k vo Oddel ni eto za geneti ka, sel ekci ja i semekontrol a.

Kako sorabotni k na l nsti tutot za tutun - Pri l ep, vo 1964 godi na bi l na speci - jal i zaci ja na Zemjodel ski ot f akul tet vo Zemun, R. Srbi ja, a vo 1965 godi na vo l nsti tutot za tutun - Pl ovdi v, NR Bugari ja. Vo 1969/70 godi na pet meseci bi l na i zu-uvawe na angl i ski ot jazi k vo London. Vo 1972 godi na bi l na studi ski prestoj vo SAD (S. Karol i na, J. Karol i na, Vi rxi ni ja), a vo 1979 godi na vo NR Pol ska, za prou-uvawe na ti povi te vi rxi ni ja i berl ej.

I n` . Di m-e ^avkaroski posebno vni mani e i m posveti l na probl emi te od sel ekci jata i proi zvodstvoto na ti povi te vi rxi ni ja i berl ej. Sozdal bogata kol ekci ja od ovi e dva ti pa tutun, kako baza na l nsti tutot za natamo{ na sel ekci ona rabota za poml adi te kadri . I sto taka, toj sozdal i svoi sorti od ori ental ski , vi rxi ni ski i berl ejski ti p tutun. Nekol ku kreaci i od negovi te sorti se priznati i воведени vo masovnoto proi zvodstvo. Prvata makedonska vi rxi ni ska sorta MV-1 pove}e od edna deceni ja e { i roko rasprostraneta vo proi zvodstvoto na Republ i ka Makedoni ja i SR Jugosl avi ja.

I n` .Di m-e ^avkaroski be{ e odgovoren uredni k na spi sani eto TUTUN/TOBACCO od 1971 do 1972 godi na i povtorno od 1980 do 1983 godi na.

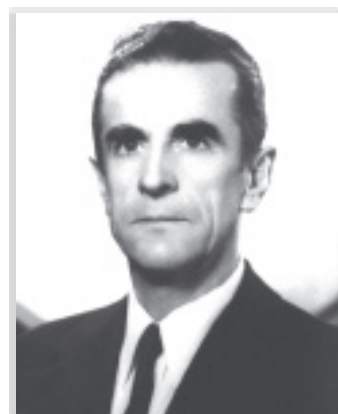
I ma objaveno nad 50 stru-ni i nau-ni trudovi . So svoi trudovi i ma u-estvuvano na nad 25 si mpozumi i kongresi od obl asta na tutunot vo zemjava i stranstvo.

Vo 1997 godi na zami na vo penzi ja. Po-i na nenadejno, vo Pri l ep na 26.12.2000 godi na.

D-r VORE KRSTE PE^I JARESKI

Nau-en sovetnik

Glaven urednik na spišani eto
1980 - 1983

Roden e na 6.03.1922 godi na vo Pri Lep. Osnovno i sredno obrazovani e zavr{il vo rodni ot grad.

Di pl omi ral na Zemjodel sko-umarski ot fakul tet vo Zemun vo 1950 god. Po di pl omi raweto raboti vo In sti tutot za tutun - Pri Lep, do 1952 godi na, a potoa, do 1961 godi na raboti vo zemjodel skoto stopanstvo speci jal i ziran za proi zvodstvo na tutun "N.H. Borka Levata" Pri Lep. Potoa povtorno se vra}a vo In sti tutot za tutun, na rabotno mesto {ef na Rabotnata edini ca za tehnol ogi ja, hemi ja, fermentaci ja i fabri kaci ja na tutunot. Doktoriral na Zemjodel sko-umarski ot fakul tet vo Skopje vo 1968 god. Vo zvawe nau-en sovetnik e izbran 1972 god., a vo 1977 godi na e izbran za di rektor na In sti tutot. Na taafunkci ja na koja ostanuva do 1981 godi na, a od 1987 godi na e vo penzi ja.

Bi len na Statutarnata komisi ja na SKJ, del egat vo Sojuzni ot sobor, len na Komisi ja za izbor i imenuvawe na Sojuznoto sobrani e vo Bel grad, pretsedatel na Op{tinskata konferenci ja na SK Pri Lep, pretsedatel na Dru{tvoto za nauka i umetnost-Pri Lep.

U-esnik e vo NOV od 1941 god. Odl ikuvan e so Orden zasl ugi za narod od „„ red. Orden Bratstvo i edinstvo „ red, Orden na trudot so zl aten venec, Zl atna pl aketa na "Jugotutun" i Zl atna pl aketa od Tutunski ot kombi nat- Pri Lep po povod stogodi {ni nata od negovoto formi rawe. Nosi tel e na tretonoemvri ska nagrada na Sobrani eto na Op{tina Pri Lep, kako i na drugi pi smeni pri znani ja. So sopstveni trudovi u-estvuval na pove}e me|unarodni kongresi i simpoziumi .

Po-ina vo Pri Lep na 26.07.2002 godi na.

D-r JOVAN BORI Z NAJDOSKI

Nau-en sovetnik
Glaven urednik na spisani eto
vo 1984 godina

Roden e vo Pri Lep na 14.01.1941 godina vo tutunoproizvoditel'sko semejstvo. Osnovno obrazovani e Sredno tutunsko uili i te zavr{uva vo Pri Lep, a Zemjodel'ski fakultet vo Skopje, kade diplomira vo 1965 godina.

Od 15.03.1967 godina raboti vo Institut za tutun - Pri Lep, po-nuvaj{i od asistent do nau-en sovetnik vo Oddeleni eto za tehnologija, fermentacija i fabrikacija na tutunot.

Na postdiplomski studii na Zemjodel'ski fakultet - grupa Proizvodstvo i obrabotka na tutunot se zapi{uva vo u-ebnata 1973/74 godina, a magistrira na 02.02.1976 god.

Doktoriral na Zemjodel'ski fakultet vo Skopje vo 1984 godina na tema: "Pri doneskon zapoznavaweto na pov`ni fizi-ki, hemijski i degustativni karakteristiki na tutunskata surovi na oditopri Lep - reon Pri Lep".

Od 1982 godina do 1986 godina be{e direktor na Institut za tutun - Pri Lep i rakovodi tel na Oddeleni eto za tehnologija, fermentacija i fabrikacija na tutunot, a od 1989 godina zameni k - direktor na Institut. Pove}epati be{e izbiran vo samoupravni te organina Institut za tutun - Pri Lep i Sl`enata organizacija "Jugotutun" - Skopje, kako i vo op{testveno-politiki te organizacii vo op{tinata. Be{e -len i u-estvuva{e vo radnitne grupi i kongresi na me|unarodnata organizacija potutun "CORESTA" - Pariz.

Za vreme na negovi ot raboten vek be{e odl ikuvan so Srebrna plaketa od sl`enata organizacija "Jugotutun" - Skopje, Orden na trudot so srebrnen venec od pretsedaet na SFRJ i Zlatna plaketa od Institut za tutun - Pri Lep popovod 60-godi{tinata od negovoto postoeve.

D-r Jovan Najdoski so svojata pl odna nau-noi stra`uva-ka rabota so nad 32 nau-ni i stru-ni trudovi kako i so pove}e real izirani nau-noi stra`uva-ki proekti dade gol em pri dones za naukata potutunot. So svoi trudovi u-estvuval na mnogubrojni simpoziumi i kongresi vo zemjata i stranstvo.

Na 25 maj 1993 godina nenadejno po-ina. Smrttago zatekna kako nau-en sovetnik i zameni k - direktor na Institut za tutun - Pri Lep.

D-r TRAJ^E KRUME LAZAROSKI

Viš naučen saradnik
Glaven urednik na spisanju eto
od 1985 do 1987 godina

D-r Traje-e Lazaroski je rođen na 12.06.1934 godina u radničko-seljačkom obitelji u Prištini. Po završetku osnovne škole u Prištini, od 1951 do 1954 godina radi kao tehničar u Institutu za duhan u Prištini, najprije u instrukcijskoj službi za unapređivanje duhanoprerađivačkog proizvodstva u Tetovu, Gostivar i Kišinevo, a potom kao i zjednačena komparativna općina od seljaka u Radovici i Strugu. Svoje obrazovanje je nastavio u Zemljodjeljsko-šumarskom fakultetu u Skoplju, koje je završio u 1959 godini, a potom radi kao rukovoditelj poljoprivrede u zemljodjeljskom gospodarstvu "Crna Reka" u Kanatlarci. Po reguliranju u voenata obvrška radi kao član otkosa za gospodarstvo u općini Topoljani.

Od 1963 do 1967 godina bio je rukovoditelj za proizvodnju duhana, a potom i direktor u zemljodjeljskom gospodarstvu za proizvodnju duhana "Borka Levata" u Prištini. So razvoj u fabrici cigareta u Tutunskom kombinatu - Prištini, od 1967 godina bio je rukovoditelj za nabavku duhana, potom direktor u službi za nabavku osnovnih sirovina u fabrici cigareta. Od 1974 godina radi u Institutu za duhan u Prištini, u Oddelu za agrotehniku. Magistrirao na Univerzitetu "Kiri i Metodij" u Skoplju u 1976 godini, a u 1984 godini je odbranio doktorsku disertaciju na Beogradskom univerzitetu.

Bio je članom u Predsjedatelstvu u Sindikatu radnika od zemljodjelstva, prehrane i duhanoprerađivačke industrije u SFRJ i u SRM. Bio je aktivan član u Sovetu za SOZT "Jugotutun" - Skoplje i predsjedatel u Odboru za proizvodnju, članom u Predsjedatelstvu u Sojuzu za združenje duhanoprerađivačkih i duhan u SRM. Od 1984 do 1986 godina bio je i predsjedatel u Sobranju eto u općini Prištini.

Za njegovu radu i općestveno-političkim aktivnostima i kvanu je so Orden za trudot so zlaten venec, Orden za trudot so srebrni zraci i mnogobrojni priznanja i plaketi kako od oblaka u duhanoprerađivačkom gospodarstvu tako i od oblaka u općestveno-političkim aktivnostima.

D-r Traje-e Lazaroski počinio na 07.12.1987 godini. Smrtta je zatekna u funkciji direktora u Institutu za duhan u Prištini, koja je izvršena od 1.02.1986 godini

M-r TOME KI RO GRABULOSKI
Nau-en sorabotnik
Glaven urednik na spisani eto od
1988 - 1992

Roden e na 22.03.1937 godi na vo Pri I ep. Osnovno i sredno obrazovani e zavr{ uva vo Pri I ep, a Pri rodno-matemati -ki fakul tet, grupa Hemi ja, vo Skopje, kade di pl omi ra 1962 godi na. Po di pl omi raweto raboti vo Hemi sko-prehranbenoto u-i l i { te "Borka Tal eski " vo Pri I ep, kako prof esor po Organska i anal i ti -ka hemi ja. Od 1964 godi na raboti vo l nsti tutot za tutun - Pri I ep, prvo kako asi stent vo Oddel eni eto za bi ohemi ja na tutunot, a vo 1970 godi na e i zbran vo zvawe nau-en sorabotnik vo i stoto oddel eni e.

Postdi pl omski studi i zapi { al na Hemi ski ot fakul tet vo Skopje, na grupata Organska hemi ja, vo u-ebnata 1974/75, a magi stri ral na 1.06.1978 godi na.

Kratko vreme po doajaweto vo l nsti tutot nazna-ene za rakovodi tel na Oddel eni eto za hemi ja.

Pove}epati bi l na stru-ni usovr{ uvawa vo zemjata i stranstvo, kako na pr.: Farmaceutski fakul tet - Zagreb, l nsti tut za tutun - Pl ovdi v, NR Bugari ja, l nsti tut za tutun - Krasnodar, SSSR, l nsti tut za tutun vo Sautempton - Angl i ja i dr. l sto taka, bi l na pove}e studi ski patuvawa vo zemjata i stranstvo.

Od 1.01.1986 godi na bi l zameni k-di rektor na l nsti tutot, a potoa od 1986 godi na do 1993 godi na i di rektor na l nsti tutot. Na rabota vo l nsti tutot za tutun ostanuva do negovoto penzi oni rawe vo 2000 godi na.

Na pove}e navrati bi l i zbi ran vo upravni te organi na l nsti tutot, a bi l i pret-sedatel na Rabotni -ki ot i Nau-ni ot sovet. ^l ene na Dru{ tvoto za nauka i umetnost - Pri I ep od negovoto osnovawe.

Akti vno u-estvuva vo kreati vnosta i razvojot na hemi skata struka na tutunskata surovi na, ci gari i repromaterijal i povrzani so kval i tetni te svojstva na tutunot i negovi te prerabotki . Kako rakovodi tel na Oddel eni eto, vo domenot na svojata prof esi ja i ma prou-eno i postaveno pove}e metodi za prou-uvawe na bi ohemi ski te komponenti od tutunot i tutunski ot -ad, ostatoci od pri meneti te hemi ski preparati i dr.

Sovi te nau-ni i stru-ni dosti gnuvawa gi i ma prezenti rano vo zemjata i stranstvo na pove}e si mpozi umi i kongresi i i ma objaveno 47 trudovi vo spisanija od obl asta na tutunot.

Vo dosega{ nata rabota i ma objaveno pove}e trudovi kako avtor i koavtor. U-estvuval so sopstveni trudovi na pove}e si mpozi umi i kongresi od obl asta na hemijata na tutunot.

M-r Tome Grabuloski kako penzi oner ` i vee vo Pri I ep.

D-r QUBEN KRUME POPOSKI

Viš naučen saradnik
Glavni urednik na spisanje o
1993 - 1994

Roden e na 4.01.1937 godi na vo Pri Lep. Osnovno obrazovani e i gi mnazi ja i ma zavr{ eno vo rodni ot grad. Na Ekonomski ot fakul tet vo Skopje di pl omi ra 1961 godi na. Po zavr{ uva- weto na fakul tetot se vrabotuva vo Tutunski ot kombi nat - Pri Lep, a vo 1963 godi na e nazna- -en za di rektor na organi zaci ono-anal i ti -ki ot sektor. Dve godi ni podocna e i menuvan na f unkcijata na-al ni k na Oddel eni eto za stopanstvo na op{ ti na Pri Lep. Vo 1966 godi na povtorno se vra}a vo Tutunski ot kombi nat - Pri Lep, kako di rektor na Fabri kata za cigari , i tuka ostanuva se do 1971 godi na.

Po 1971 godi na raboti vo DI K "Crn Bor" - Pri Lep, kako zameni k na general ni ot di rektor, a potoa i kako general en di rektor, na koja f unkcija ostanuva 4 godi ni , si do septemvri 1980 godi na, koga premi nuva na rabota vo I nsti tutot za tutun - Pri Lep, na rabotno mesto stru-en sovetni k po ekonomika i organi zaci ja na tutunskoto stopanstvo.

Od 1974 do 1976 godi na e nastavni k na Ekonomski ot fakul tet vo Pri Lep po predmetot I stra` uvawe na pazarot i ceni te. Vo 1983 godi na magi stri tra na Ekonomski ot fakul tet vo Skopje.

Na 1.04.1984 godi na e i zbran vo zvawe nau-en saradnik vo Oddel eni eto za ekonom- sko pl ani rawe i programi rawe, a na 1.03.1990 godi na doktori ra na Zemjodel ski ot fakul tet vo Bel grad, na Katedrata za Agroekonomija.

Na 26.01.1991 godi na e i zbran vo zvawe vi { nau-en saradnik vo Oddel eni eto za ekonomsko pl ani rawe i programi rawe i i stata godi na e nazna-en za rakovodi tel na Oddel e- ni eto. Od maj 1993 godi na do maj 1997 godi na e di rektor na I nsti tutot za tutun. I nsti tutot go napu{ ta vo 1998 godi na.

Vo tekot na svojata rabota i ma objaveno pove}e trudovi kako avtor i koavtor. So svoi trudovi u-estvuval na pove}e simpoziumi i kongresi vo zemjata i stranstvo.

D-r Quben Poposki kako penzioner ` i vee vo Pri Lep.

D-r KIRIL BLAGOJA FILIPOSKI

Nau-en sovetnik
Odgovoren urednik na spisani eto
od 1984 do 1994 godina
Glaven urednik na spisani eto
od 1995 do 2004 godina

D-r Kiril Blagoja Filiposki e roden na 24.01.1950 godina vo Prilep, Osnovno obrazovani e Sredno tutunsko u-ili i te zavr{i l vo Prilep.

Zemjodelski fakultet, poljedel'ska nasoka, zavr{uva vo 1975 godina vo Skopje. Naporedno so studii te rabotel kako laborant na Katedrata za pedologija i agrohemi ja na Zemjodelski ot fakultet vo Skopje, kaj akad. \or|i Filiposki.

Na 15.01.1976 godina se vrabotuva vo Instituti za tutun-Prilep. Vo 1978 godina se zavr{uva, a vo 1981 godina magistri ra na postdiplomski te studii na Zemjodelski ot fakultet vo Skopje, so prose-na ocenka 10,00.

Doktorska disertacija: "Uticaj mineralnih i shrane na potro{wu vode i kvalitet duvana ti pa prilep" ja odbrani na Zemjodelski ot fakultet vo Zemun - 1986 godina.

Za nau-en sorabotnik e izbran vo 1983 godina, za vi{ nau-en sorabotnik vo 1989 godina, a za nau-en sovetnik vo 1993 godina. Za redoven profesor na poslediplomski te studii e izbran vo 1998 godina.

Rakovoditel e na Oddel eni eto za agrotehni ka na tutunot od 1987 do 1993 godina, zamjenik - direktor od 1993 do 1997 godina, predsedatel na Sovetot od 1996 do 1997 i direktor na Instituti za tutun od maj 1997 godina do denes.

Posebno vni manie i grina posvetuva na izdignuvaweto, t.e. usovr{uvaweto na mladi te kadri. Inicijator e za otvorawe na poslediplomski te studii vo Instituti za tutun.

Svojata nau-na rabotaja posveti l na problemi te od fiziologijata na mineralnata i shrana i navodnuvaweto na tutunot. Kako rakovoditel na Oddel eni eto za agrotehni ka na tutunot gi podobri i usovr{i i metode za ispi tuvawe na azot, fosfor, kalium i humus vo po-vata. Isto taka, gi makorigirano skoro si te klasi fikacii za utvrduvawe na granicni te vrednosti na oddelni svojstva na po-vata. Od 1984 do 1997 godina e odgovoren urednik, a od 1997 godina do denes glaven urednik na spisani eto TUTUN/TOBACCO. Od 2001 godina e -l en na redakcijski odbor na renomiranoto spisani e "Arhiv poqopri vredne nauke" od Jugoslavi ja.

Dosega objavil i soop{titi l nad 120 trudovi, od koi 7 se posebni publikacii.

D-r JORDAN PETAR TRAJKOSKI

Viš naučen sorabotnik
Odgovoren urednik na spisanje o
1995 - 2004

D-r Jordan Trajkoski je rođen na 19.03.1959 godina u Prišep. Osnovno i sredno Tutunsko učilište završio u Prišep, a Zemjodelski fakultet u Skopje. Magistrirao na Zemjodelski fakultet u Skopje 1994 godina na grupata Agrohemi ja so pedologija, na tema: "Sostav na humusot kajci metni tehnški po-vidu kumanovski ot i prišepski ot proizvodeneon".

Od 01.02.1988 godina je vraboten u Institut za tutun, kako pomoćnik asistent u Oddelu eno za agrotehni ka na tutunot. U zvanje asistent-istraniva je izbran u 1994 godina, u zvanje naučen sorabotnik u 1998 godina, a u zvanje viš naučen sorabotnik u 2001 godina. U 1998 godina je izbran za docent na poslediplomski te studij na Institut za tutun. Rakovodi tel na Oddelu eno za agrotehni ka e od 1997 do sega.

U teko na svoeto koluvawe i rabotewe u-estvuva u mnogu aktivnosti i pri toa bi pretsedatel na Mladinska organiazacija, član na Sionikalnata organiazacija pri Institut za tutun - Prišep i pretsedatel na Rabotnikot sovet pri Institut za tutun - Prišep od 1997 do sega.

D-r Jordan Trajkoski objavio nad 50 trudovi. U-estvuvao so nad 25 izlagawa na kongresi i simpozijumi u zemjata i stranstvo.

